

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 4/IV/2025

Zarządu Stowarzyszenia

Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”
z dnia 9 czerwca 2025 roku

Propozycja zmiany Lokalnych kryteriów wyboru operacji wraz z procedurą ich ustalania i zmiany

I. PROCEDURA USTALANIA I ZMIANY LOKALNYCH KRYTERIÓW WYBORU OPERACJI

§ 1

Terminy użyte w niniejszej Procedurze oznaczają:

- 1) rozporządzenie 2021/1060 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej
- 2) Ustawa RLKS – ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności;
- 3) PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, tj. plan, o których mowa w ustawie RLKS,
- 4) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;
- 5) Wytyczne w zakresie niektórych zasad dokonywania wyboru operacji lub grantobiorców przez lokalne grupy działania;
- 6) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.1 LEDER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Wdrażanie LSR;
- 7) LGD – lokalna grupa działania, o której mowa w ustawie RLKS, tj. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”;
- 8) LSR – lokalna strategia rozwoju na lata 2023-2027 (strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność) Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”;
- 9) Rada – organ decyzyjny, do którego właściwości należą zadania, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 4 ustawy RLKS, tj. Radę Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”;
- 10) Zarząd – Zarząd Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”;
- 11) Biuro – Biuro Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”;
- 12) Statut – Statut Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”;
- 13) WZC – Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Sierpeckie Partnerstwo”;
- 14) MRiRW - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- 15) ZW – Zarząd Województwa Mazowieckiego,
- 16) Wdrażanie LSR – wsparcie, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/1060;
- 17) Wnioskodawca – osoba lub podmiot ubiegająca się o przyznanie wsparcia;
- 18) Grantobiorca – osoba lub podmiot ubiegająca się o powierzenie grantu;
- 19) operacja (projekt) – operacja w rozumieniu art. 2 pkt 4 lit. a rozporządzenia 2021/1060 realizowaną w ramach LSR; tj.

- a) projekt / wniosek, który Wnioskodawca zgłasza do dofinansowania w ramach danego naboru,
 - b) zadanie planowane do realizacji przez Grantobiorcę,
 - c) operacja własna w rozumieniu art. 17 ust. 3 pkt 2 ustawy RLKS, realizowana przez LGD,
- 20) Procedury wyboru— procedura wyboru i oceny operacji w ramach LSR oraz procedura wyboru i oceny grantobiorców;
- 21) Lokalne kryteria wyboru – niebudzące wątpliwości interpretacyjnych Lokalne kryteria wyboru operacji oraz Kryteria wyboru grantobiorców, ze szczegółowym opisem wyjaśniającym ich znaczenie oraz sposób oceny,
- 22) Umowa ramowa – umowa o warunkach i sposobie realizacji LSR, o której mowa w ustawie RLKS;
- 23) Regulamin naboru – regulamin naboru wniosków o wsparcie, o którym mowa w ustawie RLKS;

§ 2

Przedmiotem procedury jest określenie sposobu ustalania i zmiany niebudzących wątpliwości interpretacyjnych lokalnych kryteriów wyboru stosowanych w ramach procedur wyboru.

§ 3

1. Lokalne kryteria wyboru:
- a) są przejrzyste, mierzalne, wynikają ze specyfiki i diagnozy obszaru LSR,
 - b) wynikają z Wytycznych MRiRW,
 - c) ich spełnienie bezpośrednio przyczynia się do wyboru operacji, które będą realizowały cele zapisane w LSR,
 - d) są logicznie powiązane ze stwierdzonymi potrzebami oraz przyjętymi wskaźnikami produktu i rezultatu zapisanymi w LSR,
 - e) zapewniają obiektywne zróżnicowanie oceny, bez jakiegokolwiek dyskryminacji.
2. Lokalne kryteria wyboru zawężają możliwość uzyskania wsparcia i zapewniają wybór operacji najpełniej odpowiadających potrzebom obszaru LSR i najlepiej pasujących do zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć.
3. Lokalne kryteria wyboru (ilościowe i jakościowe) zawierają szczegółowy opis podejścia do ich oceny, w tym w szczególności:
- a) wskazanie wymagań koniecznych do spełnienia, żeby uzyskać określoną liczbę punktów,
 - b) niezbędne definicje,
 - c) wskazania w dokumentacji konkursowej miejsc/-a, które będą/będzie podstawą oceny lub wskazanie wymaganych dodatkowych załączników, które będą dokumentować spełnienie danego kryterium, na każdym określonym poziomie.

§ 4

1. Kryteria są ustalane zgodnie z obowiązującymi zasadami, o którym mowa w LSR, umowie ramowej, Wytycznych podstawowych, Wytycznych szczegółowych wdrażania LSR oraz obowiązujących przepisach, w szczególności w rozporządzeniu 2021/1060.
2. Lokalne kryteria wyboru mogą mieć charakter:
- a) dostępowy, których spełnienie warunkuje udzielenie wsparcia;
 - b) rankingujący, których zastosowanie pozwala ustalić kolejność przystępowania pomocy.
3. Lokalne kryteria wyboru dotyczą poszczególnych przedsięwzięć.
4. Minimum punktowe dla danego przedsięwzięcia jest określone w Regulaminie naboru, przy czym nie może być niższe niż 25% całkowitej liczby punktów przewidzianych dla danego przedsięwzięcia i jest zaokrąglone do pełnych punktów zgodnie z matematycznymi zasadami zaokrągleń.

5. Zmiana lokalnych kryteriów wyboru dla danego przedsięwzięcia nie jest możliwa w trakcie trwania naboru wniosków, chyba, że zostanie jednoznacznie wskazane, iż nowe lokalne kryteria wyboru obowiązują do kolejnych naborów wniosków w zakresie danego przedsięwzięcia.
6. WZC dokonuje zatwierdzenia i aktualizacji lokalnych kryteriów wyboru, przy czym zadanie to może być przekazane Zarządowi, na podstawie Uchwały WZC.

§ 5

1. Z inicjatywą zmian w lokalnych kryteriach wyboru może wystąpić Członek LGD, Członek Rady, Zarządu lub innych organów LGD lub mieszkańców obszaru objętego LSR.
2. Wniosek / propozycja zmiany lokalnych kryteriów wyboru zawiera nazwę wprowadzanego / aktualizowanego / likwidowanego kryterium oraz uzasadnienie zmiany. Wniosek o wprowadzenie / zmianę nowego kryterium powinien również uwzględniać propozycję minimalnej i maksymalnej liczby punktów przyznawanych za to kryterium lub wagę tego kryterium w odniesieniu do pozostałych.
3. Zmiana lokalnych kryteriów wyboru może również nastąpić
 - a. na wniosek ZW lub innych organów kontrolnych,
 - b. na podstawie wyników badań ewaluacyjnych,
 - c. w związku z zagrożeniem realizacji LSR, np.: gdy wydatkowanie określonych limitów lub osiągnięcie zakładanych wskaźników nie będzie możliwe.
4. Zgłaszanie wniosków i uwag od mieszkańców lub uprawnionych podmiotów w zakresie zmian lokalnych kryteriów wyboru odbywa się w trybie ciągłym.
5. Modyfikacja lokalnych kryteriów wyboru nie może prowadzić do usunięcia kryteriów obowiązkowych z punktu widzenia realizacji LSR oraz w sprzeczności z obowiązującymi przepisami i Wytycznymi MRiRW.
6. Zarząd w okresach kwartalnych dokonuje weryfikacji zasadności otrzymanych propozycji zmiany lokalnych kryteriów wyboru, chyba że zmiana zostanie zainicjowana wskutek rekomendacji ZW lub ustaleń pokontrolnych.
7. Przy weryfikacji zasadności otrzymanych propozycji zmiany lokalnych kryteriów wyboru, Zarząd może się posługiwać pracą zespołów / grup roboczych.
8. Każdorazowo przy zmianie lokalnych kryteriów wyboru będzie dokonywana weryfikacja w zakresie spełniania warunków, o których mowa w § 4 niniejszej Procedury.
9. W przypadku uznania zasadności proponowanych zmian lokalnych kryteriów wyboru, Biuro LGD sporządza nowe lokalne kryteria wyboru, które są konsultowane w trybie konsultacji społecznych, z uwzględnieniem zasad partycypacji jak w przypadku tworzenia kryteriów (jeśli będzie to możliwe i zasadne), jednak wymogiem minimum jest zamieszczenie informacji na strony internetowej, tablicy ogłoszeń oraz w Biurze LGD.
10. Ocena trafności i adekwatności lokalnych kryteriów wyboru będzie przeprowadzana w ramach ewaluacji.

§ 6

Lokalne kryteria wyboru operacji / Kryteria wyboru grantobiorców publikowane są na stronie internetowej LGD.

§ 7

1. Punkty za poszczególne kryteria wyboru operacji są przyznawane na podstawie danych, informacji, zobowiązań i oświadczeń zawartych we wniosku o przyznanie pomocy oraz załączonych do niego dokumentach z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie wynikających z wezwań, o których mowa w Wytycznych.
2. W przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi we wniosku o przyznanie pomocy i w dokumentach dołączonych do tego wniosku punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w dokumentach dołączonych do wniosku, natomiast w przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi we wniosku o przyznanie pomocy i danymi w systemach informatycznych ARiMR, punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w tych systemach.

3. Jeżeli brak jest danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium wyboru operacji, nie przyznaje się punktów za to kryterium.

§ 8

1. Kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów przyznawanych na podstawie kryteriów wyboru operacji dla zakresu operacji.
2. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów, a w przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów – zgodnie z kryteriami rozstrzygającymi, opisanymi w § 9.

§ 9

1. W przypadku zyskania przez dwie lub więcej operacji takiej samej liczby punktów na podstawie oceny wg lokalnych kryteriów wyboru o miejscu na liście operacji wybranych decyduje: większa liczba punktów uzyskanych w ramach Kryterium nr 1. Jeśli operacje nadal mają taką samą liczbę punktów – decyduje większa liczba punktów uzyskanych w ramach Kryterium nr 2. Jeśli operacje nadal mają taką samą liczbę punktów - decyduje większa liczba punktów uzyskanych w ramach kryterium nr 3, następnie w ramach Kryterium nr 4, aż do ostatniego kryterium wyboru.
2. Jeśli metoda selekcji określona w pkt. 1) okaże się nieskuteczna, o miejscu na liście decyduje data i godzina złożenia wniosku, zgodnie z zasadą „im wcześniejsza data, godzina, minuta złożenia wniosku, tym wyższe miejsce na liście.
3. Dla każdego naboru zostanie odrębnie określana kolejność kryteriów, wg której będą przyznawane punkty.

II. LOKALNE KRYTERIA WYBORU

OPERACJI

Lp.	Nazwa lokalnego kryterium oceny	Opis lokalnego kryterium oceny	Sposób weryfikacji, definicje, źródło weryfikacji	Możliwa do uzyskania liczba punktów
	Ujęcie projektu w ramach koncepcji Smart Village (SV)	Projekt został ujęty w ramach koncepcji SV, na przygotowanie której LGD zarezerwowała środki LSR	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli projekt zostanie ujęty w koncepcji smart village, której przygotowanie było finansowe ze środków LSR. Dotyczy to również sytuacji, w której dokonano aktualizacji koncepcji smart village, przy zachowaniu partycypacyjnych metod, wykorzystanych na etapie jej sporządzania. Źródło informacji: - Koncepcja smart village lub jej aktualizacja.	maksymalna liczba punktów 5 pkt (punkty nie sumują się) - projekt objęty oddolną koncepcją inteligentnej wsi - 5 pkt albo - projekt nie jest objęty oddolną koncepcją inteligentnej wsi - 0 pkt
	Uzasadnienie zmiany: Decyzja o rezygnacji z realizacji przedsięwzięcia P.1.3 Budowa oddolnych koncepcji rozwoju obszarów wiejskich (Smart Village). Powyższe oznacza, iż obecnie weryfikacja kryterium nie ma uzasadnienia.			
1.	Racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczanie presji na środowisko	Było: Projekt zapewnienia racjonalnego gospodarowania zasobami lub ograniczenia presji na środowisko, co ma odzwierciedlenie w kosztach projektu - minimum 10% kosztów jest przeznaczonych na zakres mający bezpośredni wpływ na racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczanie presji na środowisko. Propozycja zmiany: Projekt zapewnienia racjonalnego gospodarowania zasobami lub ograniczenia presji na środowisko, co ma odzwierciedlenie w kosztach projektu - minimum 10%	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli projekt ma bezpośredni wpływ na: - Racjonalne gospodarowanie zasobami - obejmuje planowanie i zarządzanie zasobami w taki sposób, aby były one wykorzystywane efektywnie, ekonomicznie i z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Skupia się ono na oszczędnym i odpowiedzialnym korzystaniu z zasobów. - Ograniczenie presji na środowisko - wskazuje na konieczność minimalizowania negatywnego wpływu projektu na środowisko, dąży do zmniejszenia negatywnych skutków, takich jak emisje zanieczyszczeń, degradacja ekosystemów czy zużycie zasobów naturalnych. W praktyce oznacza to w szczególności: 1. Efektywne wykorzystanie zasobów: projekt powinien dążyć do maksymalnego efektywnego wykorzystania dostępnych zasobów naturalnych, takich jak woda, gleba, surowce mineralne, flora i fauna. 2. Minimalizacja marnotrawstwa: Planowane w ramach projektu działania powinny być zaprojektowane tak, aby minimalizować marnotrawstwo zasobów naturalnych. Obejmuje to unikanie nadmiernego zużycia, utylizację i utratę zasobów, promowanie recyklingu	maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty nie sumują się) - projekt zakłada rozwiązania sprzyjające racjonalnemu gospodarowaniu zasobami lub ograniczającymi presję na środowisko - 10 pkt - albo - projekt nie zakłada rozwiązań sprzyjających racjonalnemu gospodarowaniu zasobami lub ograniczającymi presję na środowisko klimatu - 0 pkt

		kwoty pomocy jest przeznaczane na zakres mający bezpośredni wpływ na racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczanie presji na środowisko.	3. Zastosowanie zasad zrównoważonego rozwoju: projekt powinien uwzględniać zasady zrównoważonego rozwoju, dbając o równowagę między potrzebami obecnego pokolenia, a zdolnością przyszłych pokoleń do zaspokajania swoich potrzeb. 4. Ochrona bioróżnorodności: Jeżeli projekt wpływa na obszary o wysokiej bioróżnorodności, powinny być podjęte środki mające na celu ich ochronę i minimalizację negatywnego wpływu na ekosystemy. 5. Odpowiedzialne korzystanie z wód: Jeśli projekt wiąże się z korzystaniem z zasobów wodnych, powinny być podjęte działania, aby ograniczyć negatywne skutki dla jakości wód i ilości dostępnej wody. 6. Ochrona gleby: Planowane w ramach projektu działania powinny uwzględniać ochronę struktury gleby, minimalizowanie erozji i unikanie degradacji gleby. 7. Zielone technologie i innowacje (odnawialne źródła energii; recykling i gospodarka odpadami; efektywne zużycie energii rozumiane jako inteligentne systemy zarządzania energią, energooszczędne technologie budowlane czy oświetlenie LED; zielone budownictwo: rozumiane jako materiały budowlane o niskim wpływie na środowisko, energooszczędne systemy grzewcze i chłodzące, inteligentne systemy zarządzania budynkami; technologie wodne: rozwiązania mające na celu efektywne gospodarowanie wodą, takie jak systemy odzyskiwania deszczówki, inteligentne systemy nawadniania, czy technologie oczyszczania wód; technologie związane z ochroną bioróżnorodności -wspierające monitorowanie i ochronę różnorodności biologicznej, w tym systemy do śledzenia gatunków, zdalne czujniki i aplikacje mobilne): Stosowanie zielonych technologii i innowacyjnych rozwiązań, które pozwalają na osiągnięcie celów przy jednoczesnym zmniejszaniu negatywnego wpływu na środowisko. 8. Zrównoważony transport: Jeżeli projekt wymaga transportu, powinny być promowane zrównoważone formy transportu, takie jak transport publiczny, rower, czy samochody elektryczne. 9. Praktyki energetyczne: Dążenie do efektywnego wykorzystywania energii, a także promowanie korzystania z odnawialnych źródeł energii.	
--	--	--	---	--

			Wnioskodawca ma możliwość wskazania innych obszarów, które w wyniku realizacji projektu wpływają bezpośrednio na racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczanie presji na środowisko. <u>Źródło informacji:</u> - wniosek lub uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) oraz dodatkowe uzasadnienie wpływu projektu na racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczanie presji na środowisko. Uwaga! W przypadku operacji, która obejmuje koszty zakupu i instalacji odnawialnych źródeł energii, pomoc przyznaje się, jeżeli suma planowanych do poniesienia kosztów dotyczących odnawialnych źródeł energii nie przekracza połowy wszystkich kosztów kwalifikowalnych.	
Uzasadnienie zmiany: Doprecyzowanie zapisów: Dodanie ww. zapisów zapewni jednoznaczny sposób podejścia do dokumentowania spełniania kryterium oraz jego oceny.				
2.	Skierowanie projektu do zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji	Projekt jest skierowany do mieszkańców obszarów wiejskich objętych LSR, wykluczonych społecznie ze względu na przynależność do zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli realizacja projektu przyczyni się do wsparcia osób z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych w LSR. <u>Osoby w niekorzystnej sytuacji</u> – osoby z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunowie, kobiety, migranci, rolnicy z małych gospodarstw lub osoby poszukujące zatrudnienia np. mieszkańcy osiedli po-PGR. Było Małe gospodarstwo rolne – gospodarstwo, którego powierzchnia gruntów rolnych jest mniejsza od średniej wielkości powierzchni gruntów rolnych w kraju w 2023 r. wyrażona ha fizycznych, a w przypadku województw gdzie średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym jest wyższa za małe gospodarstwo przyjmuje się, gospodarstwo o powierzchni gruntów rolnych mniejszej niż średnia w tym województwie; określoną na podstawie informacji ogłaszanej przez Prezesa ARiMR na podstawie przepisów o PS WPR za rok 2023. Tym samym w województwie: dolnośląskim za małe gospodarstwo przyjmuje się gospodarstwo, którego powierzchnia jest mniejsza niż: 18,16 ha, w kujawsko-pomorskim – 17,29 ha, w lubuskim – 23,18 ha, opolskim – 19,86 ha, w podlaskim – 12,82 ha, w pomorskim – 20,35 ha, w warmińsko-mazurskim – 23,88 ha, w wielkopolskim – 14,51 ha, w zachodniopomorskim – 32,99 ha, natomiast w pozostałych województwach – za małe gospodarstwo	Było maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty częściowo sumują się) — Wnioskodawca jest osobą fizyczną i należy do jednej z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych w LSR – 5 pkt. lub — realizacja projektu przyczyni się do bezpośredniego wsparcia co najmniej jednej z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych w LSR – 5 pkt albo — realizacja projektu przyczyni się pośrednio do wsparcia co najmniej jednej z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych w LSR – 2 pkt albo — realizacja projektu nie przyczyni się nie pośrednio do wsparcia osób z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych w LSR – 0 pkt Propozycja zmiany:

			rolne przyjmuje się gospodarstwo, którego powierzchnia jest mniejsza niż 11,42 ha. Propozycja zmiany: Małe gospodarstwo rolne – gospodarstwo, którego powierzchnia gruntów rolnych jest mniejsza niż 11,42 ha. Źródło informacji: - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) oraz dodatkowe uzasadnienie potwierdzające skierowanie projektu do mieszkańców obszarów wiejskich objętych LSR, wykluczonych społecznie ze względu na przynależność do zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji. - dokumenty potwierdzające przynależność Wnioskodawcy / osoby reprezentującej wnioskodawcę do zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji	maksymalna liczba punktów 5 pkt (punkty nie sumują się) - Wnioskodawca jest osobą fizyczną i należy do co najmniej jednej ze zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji / Wnioskodawca nie jest osobą fizyczną i co najmniej jedna z osoba go reprezentujących (nie dotyczy pełnomocnika) należy do co najmniej jednej ze zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji – 5 pkt albo - realizacja projektu będzie pozytywnie oddziaływać na co najmniej jedną z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych w LSR – 2 pkt albo - realizacja projektu nie przyczyni się do wsparcia co najmniej jednej ze zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji – 0 pkt
Uzasadnienie zmiany: Doprecyzowanie zapisów: Dodanie ww. zapisów zapewni jednoznaczny sposób podejścia do dokumentowania spełniania kryterium oraz jego oceny.				
3.	Status Wnioskodawcy w ramach zakresu dot. rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych	Operacja jest realizowana przez młode kobiety prowadzące lub współprowadzące gospodarstwo rolne w ramach zakresu dot. rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych.	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli operacje jest realizowana w ramach zakresu rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych przez młodą kobietę. <u>Młode kobiety</u> – kobiety, które w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie ukończyły 25. roku życia. <u>Było</u> Małe gospodarstwo rolne – gospodarstwo, którego powierzchnia gruntów rolnych jest mniejsza od średniej wielkości powierzchni gruntów rolnych w kraju w 2023 r. wyrażona ha fizycznych, a w przypadku województw gdzie średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym jest wyższa za małe gospodarstwo przyjmuje się, gospodarstwo o powierzchni gruntów rolnych mniejszej niż średnia w tym województwie; określoną na podstawie informacji ogłaszanej przez Prezesa ARiMR na podstawie przepisów o PS WPR za rok 2023. Tym samym w województwie: dolnośląskim za małe gospodarstwo przyjmuje się gospodarstwo, którego powierzchnia jest mniejsza niż: 18,16 ha, w kujawsko-pomorskim – 17,29 ha, w lubuskim – 23,18 ha, opolskim – 19,86 ha, w podlaskim – 12,82 ha, w	maksymalna liczba punktów 5 pkt (punkty nie sumują się) - Wnioskodawcą jest młoda kobieta prowadząca lub współprowadząca gospodarstwo rolne – 5 pkt albo Wnioskodawcą nie jest młoda kobieta prowadząca lub współprowadząca gospodarstwo rolne – 0 pkt

			pomorskim – 20,35 ha, w warmińsko-mazurskim – 23,88 ha, w wielkopolskim – 14,51 ha, w zachodniopomorskim – 32,99 ha, natomiast w pozostałych województwach – za małe gospodarstwo rolne przyjmuje się gospodarstwo, którego powierzchnia jest mniejsza niż 11,42 ha. Propozycja zmiany: Małe gospodarstwo rolne – gospodarstwo, którego powierzchnia gruntów rolnych jest mniejsza niż 11,42 ha. Źródło informacji: - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) lub załączniki potwierdzające płeć Wnioskodawcy. - dokumenty potwierdzające prowadzenie lub współprowadzenie gospodarstwa	
4.	Było: Realizacja projektu w partnerstwie	Było: Projekt jest realizowany w partnerstwie jeśli mamy do czynienia z operacją realizowaną w partnerstwie lub projektem partnerskim.	Było: Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli: — operacja jest realizowana przez co najmniej dwa podmioty z obszaru objętego daną LSR (operacja realizowana w partnerstwie), - albo — operacja dotyczy sytuacji, w której konieczne jest zrealizowanie co najmniej dwóch operacji niezbędnych do osiągnięcia wspólnego celu, realizowanych przez co najmniej 2 podmioty, z co najmniej dwóch obszarów objętych odmiennymi LSR (projekt partnerski) Źródło informacji: - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy). - umowa partnerstwa – dokument potwierdzający wolę współpracy co najmniej 2 podmiotów w celu realizacji operacji w partnerstwie lub projektu partnerskiego	Było: maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty nie sumują się) — operacja jest realizowana w partnerstwie lub jest projektem partnerskim z co najmniej trzema podmiotami (łącznie z Wnioskodawcą) – 10 pkt - albo — operacja jest realizowana w partnerstwie lub jest projektem partnerskim z co najmniej dwoma i nie więcej niż trzema podmiotami (łącznie z Wnioskodawcą) – 5 pkt - albo - operacja nie jest realizowana w partnerstwie lub nie jest projektem partnerskim – 0 pkt
	Propozycja zmiany: 4a. Realizacja operacji w partnerstwie	Propozycja zmiany: Operacja realizowana w partnerstwie to operacja realizowana przez co najmniej dwa podmioty z obszaru objętego daną LSR.	Propozycja zmiany: Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli: - operacja jest realizowana przez co najmniej dwa podmioty z obszaru objętego daną LSR (operacja realizowana w partnerstwie), Źródło informacji: - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy).	Propozycja zmiany: maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty nie sumują się) - operacja jest realizowana w partnerstwie z co najmniej dwoma podmiotami (łącznie z Wnioskodawcą) – 10 pkt - albo

			- umowa partnerstwa – dokument potwierdzający wolę współpracy co najmniej 2 podmiotów w celu realizacji operacji w partnerstwie lub projektu partnerskiego.	- operacja nie jest realizowana w partnerstwie lub jest realizowana z jednym lub dwoma partnerami – 0 pkt
	4b. Realizacja projektu partnerskiego	Realizacja projektu partnerskiego to sytuacja, w której co najmniej dwie operacje są niezbędne do osiągnięcia wspólnego celu i są realizowane przez co najmniej 2 podmioty, z co najmniej dwóch obszarów objętych odmiennymi LSR	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli: - operacja dotyczy sytuacji, w której konieczne jest zrealizowanie co najmniej dwóch operacji niezbędnych do osiągnięcia wspólnego celu, realizowanych przez co najmniej 2 podmioty, z co najmniej dwóch obszarów objętych odmiennymi LSR (projekt partnerski). Źródło informacji: - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy). - umowa partnerstwa – dokument potwierdzający wolę współpracy co najmniej 2 podmiotów w celu realizacji operacji w partnerstwie lub projektu partnerskiego.	maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty nie sumują się) - projekt partnerski jest realizowany przez co najmniej dwie operacje niezbędne do osiągnięcia wspólnego celu i co najmniej 2 podmioty, z co najmniej dwóch obszarów objętych odmiennymi LSR – 10 pkt albo - projekt nie jest realizowany w partnerstwie – 0 pkt
Uzasadnienie zmiany: Doprecyzowanie zapisów: Dodanie ww. zapisów zapewni jednoznaczny sposób podejścia do dokumentowania spełniania kryterium oraz jego oceny.				
5.	Zintegrowanie	Projekt zapewnia zintegrowanie, tj. łączący różne dziedziny, tematyki, gospodarki (np. edukacja, zdrowie, kultura, turystyka), w celu kompleksowego zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb społeczności.	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli w projekcie zostanie wykazana spójność z innymi projektami zrealizowanymi na obszarze LSR, które dotyczą różnych dziedzin, tematów, gospodarki (np. edukacja, zdrowie, kultura, turystyka) i jednocześnie umożliwiając kompleksowe zaspokojenie zdiagnozowanych potrzeb społeczności. Źródło informacji: - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) - dodatkowych informacji wskazujących na nazwę Beneficjenta, tytuł projektu oraz uzasadnienie jego zintegrowania z planowanym do realizacji.	maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty nie sumują się) - Projekt zapewnia zintegrowanie w celu kompleksowego zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb społeczności z co najmniej dwóch dziedzin, tematów, gospodarki przez więcej niż 3 projekty (łącznie z wnioskowanym) – 10 pkt albo - Projekt zapewnia zintegrowanie w celu kompleksowego zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb społeczności z co najmniej dwóch dziedzin, tematów, gospodarki przez co najmniej 2 projekty (łącznie z wnioskowanym) – 5 pkt albo - projekt nie zapewnia zintegrowania w celu kompleksowego zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb społeczności – 0 pkt
6.	Innowacyjność	Projekt jest innowacyjny w rozumieniu LSR	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli projekt będzie posiadał cechy innowacyjności, zgodnie z zasadami określonymi w LSR. Preferuje się projekty innowacyjne.	maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty nie sumują się)

			<u>Innowacyjność</u> - to zmiana mająca na celu wdrożenie nowego na obszarze objętym LSR lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu, organizacji lub nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych. <u>Wdrożenie innowacji będzie obejmować:</u> - zwiększenie funkcjonalności, użyteczności produktów i usług, lub - unowocześnienie przestarzałych systemów, lub - udoskonalenie technologii, lub - usprawnienie komunikacji międzyludzkiej, lub - optymalizację czasu pracy, lub - ochronę środowiska naturalnego. <u>Oczekiwany wpływ innowacji na rozwój obszaru LSR to:</u> <u>1) innowacje społeczne</u> - aktywizacja i integracja osób młodych, seniorów oraz osób w niekorzystnej sytuacji - włączenie społeczne, cyfrowe i inne seniorów oraz osób w niekorzystnej sytuacji - wzrost aktywności społecznej do działania, kreatywne podejście do odgrywania nowej roli lub relacji w społeczeństwie - wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych. <u>2) innowacyjne biznesowe:</u> - wpływ na wzrost gospodarczy; zwiększanie wydajności, przy takich samych nakładach; wzrostu wydajności wpływa na wzrost dostępności, co powoduje, że lokalna gospodarka się rozwija. - osiągnięcie przewagi konkurencyjnej, najlepiej trwałej (strategicznej w obszarze produktu/usługi, sposobu obsługi klienta, konkurencyjnej ceny opartej na przewadze kosztowej, strategii jakości oferowanego produktu / usługi, - wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych. Pozwoli to odróżnić zmiany, które nie będą innowacyjnością od innowacji, które będą powodować oczekiwaną zmianę. <u>Innowacja kreatywna</u> – powstała w wyniku autorskiego pomysłu, dotyczy nowych na obszarze LSR produktów, usług, procesów lub organizacji (zwiększenie funkcjonalności, użyteczności produktów i	Projekt jest innowacyjny na terenie co najmniej jednej gminy objętej LSR, w której będzie realizowany i jest stanowi to innowacyjność: - Społeczna / Biznesowa – 10 pkt, albo - Kreatywna – 10 pkt, albo - Imitująca – 5 pkt, albo - Pozorna, co oznacza, iż projekt nie zawiera elementów innowacyjnych – 0 pkt
--	--	--	--	--

			usług, unowocześnienie przestarzałych systemów, udoskonalenie technologii, usprawnienie komunikacji międzyludzkiej, optymalizacja czasu pracy, ochrona środowiska naturalnego). <u>Innowacja w biznesie</u> - wdrażaj nowatorskie rozwiązania, technologie lub modele biznesowe, aby osiągać przewagę konkurencyjną, zaspokajać potrzeby klientów lub rozwiązywać problemy społeczne w sposób nowy i efektywny. <u>Innowacja imitująca</u> – wzorowana na wcześniej powstałych produktach, usługach, procesach lub organizacji – obejmuje nowy sposób wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych. <u>Innowacja pozorna</u> – innowacja, która obejmuje drobne zmiany oferujące rzekome nowości. <u>Źródło informacji:</u> wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) oraz dodatkowe uzasadnienie potwierdzające innowacyjność projektu.	
7.	Wykorzystanie lokalnego potencjału	Projekt bezpośrednio wykorzystuje lokalny potencjał, taki jak: zasoby naturalne, w tym przyrodnicze, lokalizacja, dziedzictwo lokalne, w tym kulinarne, popyt na szczególnego rodzaju usługi (np. srebrna gospodarka, usługi opiekuńcze nad dziećmi);	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli w projekcie zostanie wykorzystany lokalny potencjał, taki jak: - zasoby naturalne, w tym przyrodnicze, lokalizacja, - dziedzictwo lokalne, w tym kulinarne, - popyt na szczególnego rodzaju usługi (np. srebrna gospodarka, usługi opiekuńcze nad dziećmi). <u>Źródło informacji:</u> - wniosek lub uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) oraz dodatkowe uzasadnienie wykorzystania lokalnego potencjału. <u>Źródło informacji:</u> - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) oraz dodatkowe informacje uzasadniające możliwość i potrzebę wykorzystania lokalnego potencjału w projekcie.	Maksymalna liczba punktów 5 pkt (punkty nie sumują się) - projekt wykorzystuje lokalny potencjał – 5 pkt albo - projekt nie wykorzystuje lokalnego potencjału – 0 pkt
Uzasadnienie zmiany: Doprecyzowanie zapisów: Usunięcie niespójności.				
	Tworzenie nowych miejsc pracy	Projekt zapewnia utworzenie nowych miejsc pracy oraz zatrudnienie na nich pracowników.	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli zostanie złożona deklaracja w zakresie utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne poprzez zatrudnienie pracownika(-ów) na podstawie umowy o pracę. Kryterium będzie	Maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty nie sumują się) Wnioskodawca zadeklarował utworzenie jednego miejsca pracy w przeliczeniu na etaty

			podlegać weryfikacji na etapie rozliczania projektu i w okresie związania celem. Preferuje się operacje zakładające tworzenie nowych miejsc pracy w ciągu całego okresu związania celem. Do wyliczeń stosuje się metodę RJR (Rocznych Jednostek Roboczych). Okres związania celem – okres po wypłacie pomocy, w trakcie którego beneficjent powinien spełniać warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w ramach danego projektu. W przypadku Wnioskodawcy będącego mikroprzedsiębiorstwem albo małym przedsiębiorstwem; okres związania celem wynosi 3 lata od dnia wypłaty pomocy. W przypadku zawieszenia działalności w tzw. okresie związania celem, realizacja zobowiązania dot. utworzenia 1 miejsca pracy w przeliczeniu na etaty średnioroczne, musi nastąpić nie później niż do dnia upływu 5 lat od dokonania wypłaty pomocy. <u>Źródło informacji:</u> - wniosek / uproszczony biznesplan lub dodatkowa deklaracja (jeśli w ww. dokumentach nie będzie możliwości zawarcia zobowiązania dot. miejsc pracy) - uzasadnienie możliwości i potrzeby utworzenia w ramach projektu 1 etatu średniorocznie dla pracownika i jego utrzymania w okresie związania celem.	średnioroczne najpóźniej do dnia złożenia wniosku o płatność końcową oraz utrzymanie go w całym okresie związania celem – 10 pkt albo — Wnioskodawca zadeklarował utworzenie jednego miejsca pracy w przeliczeniu na etaty średnioroczne najpóźniej do dnia złożenia wniosku o płatność końcową oraz utrzymanie go w okresie co najmniej 2 lat w okresie związania celem – 7 pkt albo — Wnioskodawca zadeklarował utworzenie jednego miejsca pracy w przeliczeniu na etaty średnioroczne najpóźniej do dnia złożenia wniosku o płatność końcową oraz utrzymanie go w okresie co najmniej 1 roku w okresie związania celem – 5 pkt albo — Wnioskodawca nie zadeklarował utworzenie miejsca w przeliczeniu na etaty średnioroczne i jego utrzymania w tzw. okresie związania celem – 0 pkt
	Uzasadnienie zmiany: Do naboru na rozwój DG i start DG został przypisany wskaźnik R37 Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR. Powyższe oznacza, iż obecnie weryfikacja kryterium nie ma uzasadnienia.			
8.	Oddziaływanie projektu	Premiowane będą projekty, które dotyczą więcej niż 1 gminy albo mieszkańców z więcej niż 1 gminy z obszaru objętego LSR (większa integracja, włączenie, szersza efektywność itp.).	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli projekt: - zakłada realizację w co najmniej 2 gminach z obszaru objętego LSR minimum jednego odrębnego działania ujętego w kosztach projektu w każdej z tych gmin lub - zakłada włączenie mieszkańców z co najmniej 2 gmin z obszaru objętego LSR w realizację minimum jednego odrębnego działania ujętego w kosztach skierowanego do mieszkańców każdej z tych gmin.	maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty sumują się częściowo) Projekt przewiduje realizację odrębnych działań ujętych w kosztach projektu na obszarze więcej niż 1 gminy objętej LSR (maksymalnie 5 pkt.), tj. na obszarze: - 4 i więcej gmin (co najmniej 4 odrębne działania ujęte w kosztach) – 5 pkt albo - 3 gmin (co najmniej 3 odrębne działania ujęte w kosztach) – 3 pkt, albo

			Jednocześnie każde działanie ma odzwierciedlenie w kosztach projektu. <u>Źródło informacji:</u> - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) oraz dodatkowe uzasadnienie potwierdzające oddziaływanie projektu na więcej niż 1 gminę z obszaru objętego LSR oraz realizację w każdej z tych gmin co najmniej jednego działania ujętego w kosztach projektu.	- 2 gmin (co najmniej 2 odrębne działania ujęte w kosztach) – 2 pkt, albo - 1 gmina ((co najmniej 1 działanie ujęte w kosztach) – 0 pkt lub Projekt przewiduje realizację odrębnych działań ujętych w kosztach projektu skierowanych do mieszkańców z obszaru więcej niż 1 gminy objętej LSR (maksymalnie 5 pkt.), tj. z obszaru: - 4 i więcej gmin (co najmniej 4 odrębne działania ujęte w kosztach) – 5 pkt albo - 3 gmin (co najmniej 3 odrębne działania ujęte w kosztach) – 3 pkt, albo - 2 gmin (co najmniej 2 odrębne działania ujęte w kosztach) – 2 pkt, albo - 1 gmina (co najmniej 1 odrębne działanie ujęte w kosztach) – 0 pkt
9.	Doświadczenie	Premiowanie Wnioskodawców, którzy mają: - doświadczenie w realizacji projektów finansowanych ze środków publicznych lub - kwalifikacje lub doświadczenie w zakresie działalności / aktywności będącej przedmiotem projektu.	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli Wnioskodawca udokumentował - realizację projektów finansowanych ze środków publicznych w zakresie pokrewnym do realizowanego projektu lub - posiadanie kwalifikacji lub doświadczenia w zakresie działalności / aktywności pokrewnej do działalności / aktywności będącej przedmiotem projektu. Celem jest zwiększenie szans na realizację projektu i utrzymanie jego efektów w okresie trwałości (jeśli dotyczy). <u>Źródło informacji:</u> - kopie dokumentów potwierdzających zrealizowanie projektu/-ów finansowanych ze środków publicznych w zakresie pokrewnym do realizowanego projektu (np. kopia umowy wraz z dokumentem potwierdzającym zrealizowanie projektu i uzyskanie płatności, lub - kopie dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji lub doświadczenia w zakresie działalności / aktywności pokrewnej do działalności / aktywności będącej przedmiotem projektu (np. świadectwa, certyfikaty, umowy o pracę)	maksymalna liczba punktów 8 pkt (punkty sumują się częściowo) Wnioskodawca posiada doświadczenia w realizacji projektów finansowanych ze środków publicznych w zakresie pokrewnym do realizowanego projektu (maksymalnie 4 pkt.), w tym: - 2 projekty – 4 pkt, albo - 1 projekt – 2 pkt lub Wnioskodawca posiada kwalifikacje lub doświadczenie w zakresie działalności / aktywności pokrewnej do działalności / aktywności będącej przedmiotem projektu (maksymalnie 4 pkt.), w tym: - kwalifikacje w zakresie działalności / aktywności pokrewnej do działalności / aktywności będącej przedmiotem projektu – 2 pkt lub - doświadczenie w zakresie działalności / aktywności pokrewnej do działalności / aktywności będącej przedmiotem projektu – 2 pkt

			oraz - uzasadnienie spełniania kryterium.	
10.	Aktywne uczestnictwo w działaniach LGD	Preferowane będą projekty realizowane przez Wnioskodawców, którzy korzystali z doradztwa prowadzonego przez Biuro LGD lub wzięli udział w działaniach aktywizujących (warsztatach / szkoleniach lub innych wydarzeniach aktywizujących organizowanych przez LGD (np. w ramach Planu komunikacji).	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli z dokumentów zgromadzonych w LGD, w tym: - list obecności na warsztatach / szkoleniach dot. danego naboru lub - rejestru indywidualnego doradztwa / kart doradztwa) dot. danego naboru, lub - list obecności na wydarzeniach w ramach Planu komunikacji zorganizowanych przez LGD nie później niż w okresie 2 lat poprzedzających ogłoszenie naboru, będzie wynikać fakt uczestnictwa w działaniach LGD. <u>Źródło informacji:</u> Dokumentacja zgromadzona w LGD, o której mowa powyżej.	Maksymalna liczba punktów 17 pkt (punkty sumują się) • Wnioskodawca korzystał z indywidualnych konsultacji w Biurze LGD na dany nabór wniosków, a doradztwo odbywało się na wypełnionych dokumentach aplikacyjnych (wniosek, uproszony biznesplan (jeśli dotyczy), wypełniane załączniki sporządzone na formularzach udostępnionych w naborze) – 10 pkt. lub • Wnioskodawca uczestniczył w szkoleniu / warsztatach organizowanym przez LGD na dany nabór wniosków, a jego dane znajdują się na liście uczestników warsztatu / szkolenia – 5 pkt. lub • Wnioskodawca uczestniczył w spotkaniach / wydarzeniach organizowanych przez LGD w ramach Planu komunikacji, a jego dane znajdują się na liście uczestników – 2 pkt. albo • Wnioskodawca nie uczestniczył w ww. działaniach LGD – 0 pkt.
11.	Wkład własny	Premiowanie projektów, w których wykazano wyższą niż minimalna wysokość wkładu własnego	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli wkład własny został zadeklarowany na poziomie wyższym niż minimalny, tj. przekraczającym intensywność pomocy określoną w Wytycznych szczegółowych ¹ . Celem jest promowanie projektów w mniejszym stopniu angażujących środki finansowe LSR. <u>Maksymalna intensywność pomocy</u> określona w Wytycznych szczegółowych: <u>Maksymalna intensywność pomocy</u> określona w Wytycznych szczegółowych:	maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty nie sumują się) - deklarowany wkład własny jest wyższy od minimalnego o więcej niż 10 p.p. – 10 pkt albo - deklarowany wkład własny jest wyższy od minimalnego o wartość w przedziale 5-10 p.p. (włącznie) – 5 pkt albo

¹ Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS);

			1) do 65% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku projektów obejmujących inwestycje produkcyjne innych niż dot. rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych, 2) do 75% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku projektów realizowanych przez JSFP, z czego pomoc finansowana z EFRROW wynosi maksymalnie 55% kosztów kwalifikowalnych, a pozostałe 20% kosztów kwalifikowalnych ze środków budżetu państwa; 3) do 85% kosztów kwalifikowalnych – w zakresach dot. rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych; 4) do 100% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku projektów: a) nieinwestycyjnych: - realizowanych przez beneficjentów innych niż JSFP, b) obejmujących inwestycje nieprodukcyjne, realizowane przez beneficjentów innych niż JSFP. JSFP – oznacza jednostki sektora finansów publicznych. EFRROW – oznacza Europejski Fundusz na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. <u>Źródło informacji:</u> - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) w części dotyczącej wysokości kosztów, intensywności wsparcia i kwoty pomocy, - załączane do wniosku dokumenty potwierdzające racjonalność planowanych do poniesienia kosztów oraz rozeznanie rynku.	- deklarowany wkład własny nie przekracza 5 p.p. – 0 pkt -
12.	Termin realizacji projektu	Preferowane będą projekty realizowane w terminach krótszych niż 2 lata od zawarcia umowy o przyznaniu pomocy.	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli termin zakończenia realizacji projektu i złożenia wniosku o płatność końcową będzie krótszy niż 2 lata od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy. Celem jest zapewnienie właściwego tempa realizacji LSR i osiągnięcie kamieni milowych w ramach LSR. <u>Źródło informacji:</u> - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) w części dotyczącej planowanych terminów realizacji projektu i składania wniosku / wniosków o płatność	maksymalna liczba punktów 5 pkt (punkty nie sumują się) - deklarowany termin zakończenia realizacji projektu i złożenia wniosku o płatność końcową nie przekracza 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy – 5 pkt albo - deklarowany termin zakończenia realizacji projektu i złożenia wniosku o płatność końcową jest dłuższy niż 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy – 0 pkt
13.	Oddziaływanie projektu na osoby młode lub	Premiowanie projektów, które są dedykowane osobom młodym lub seniorom lub	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli realizacja projektu będzie oddziaływać na osoby młode lub seniorów, lub osoby należące do grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych w LSR.	Było: maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty nie sumują się)

seniorów, lub osoby należące do grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji	osobom należącym do grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych w LSR.	<u>Ludzie młodzi</u> – osoby, które w dniu złożenia wniosku nie ukończyły 25. roku życia. <u>Seniorzy</u> – osoby, które w dniu złożenia wniosku ukończyły 60. rok życia <u>Osoby w niekorzystnej sytuacji</u> – osoby z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunowie, kobiety, migranci, rolnicy z małych gospodarstw lub osoby poszukujące zatrudnienia np. mieszkańcy osiedli po-PGR. <u>Było</u> <u>Małe gospodarstwo rolne</u> – gospodarstwo, którego powierzchnia gruntów rolnych jest mniejsza od średniej wielkości powierzchni gruntów rolnych w kraju w 2023 r. wyrażona ha fizycznych, a w przypadku województw gdzie średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym jest wyższa za małe gospodarstwo przyjmuje się, gospodarstwo o powierzchni gruntów rolnych mniejszej niż średnia w tym województwie; określoną na podstawie informacji ogłaszanej przez Prezesa ARiMR na podstawie przepisów o PS WPR za rok 2023. Tym samym w województwie: dolnośląskim za małe gospodarstwo przyjmuje się gospodarstwo, którego powierzchnia jest mniejsza niż: 18,16 ha, w kujawsko-pomorskim – 17,29 ha, w lubuskim – 23,18 ha, opolskim – 19,86 ha, w podlaskim – 12,82 ha, w pomorskim – 20,35 ha, w warmińsko-mazurskim – 23,88 ha, w wielkopolskim – 14,51 ha, w zachodniopomorskim – 32,99 ha; natomiast w pozostałych województwach – za małe gospodarstwo rolne przyjmuje się gospodarstwo, którego powierzchnia jest mniejsza niż 11,42 ha. Propozycja zmiany: <u>Małe gospodarstwo rolne</u> – gospodarstwo, którego powierzchnia gruntów rolnych jest mniejsza niż 11,42 ha. Źródło informacji: - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) oraz dodatkowe uzasadnienie potwierdzające oddziaływanie projektu na osoby młode lub seniorów lub osoby należące do zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji.	Wnioskodawca jest osobą młodą lub seniorem oraz należy do jednej z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji – 10 pkt. albo Wnioskodawca jest osobą młodą albo seniorem albo należy do jednej z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji – 5 pkt. albo realizacja projektu przyczyni się do bezpośredniego wsparcia osób młodych oraz seniorów oraz co najmniej jednej z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji – 10 pkt albo realizacja projektu przyczyni się do bezpośredniego wsparcia osób młodych albo seniorów albo co najmniej jednej z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji – 5 pkt albo realizacja projektu przyczyni się pośrednio do wsparcia osób młodych lub seniorów lub co najmniej jednej z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji – 2 pkt. albo realizacja projektu nie przyczyni się pośrednio lub bezpośrednio do wsparcia osób młodych lub seniorów lub osób należących do grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji – 0 pkt Propozycja zmiany: maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty nie sumują się) - realizacja projektu będzie oddziaływać na osoby młode i seniorów oraz co najmniej jedną z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych w LSR - 10 pkt albo
---	---	---	--

			- dokumenty potwierdzające, iż Wnioskodawca jest osobą młodą albo seniorem lub należy do zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji.	- realizacja projektu będzie oddziaływać na osoby młode lub seniorów oraz co najmniej jedną z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych w LSR - 5 pkt albo - realizacja projektu nie przyczyni się do wsparcia osób młodych lub seniorów lub osób z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych w LSR -- 0 pkt
Uzasadnienie zmiany: Doprecyzowanie zapisów: Usunięcie niespójności.				
14.	Promocja LGD	Premiowanie projektów, które będą uwzględniać promocję LGD, zgodnie z wymogami określonymi w Księdze wizualizacji PS dla WPR na lata 2023-2027 oraz zostanie przekazana informacja o projekcie sporządzona wg wzoru określonego przez LGD dla potrzeb utworzenia bazy projektów lub do zamieszczenia na stronie internetowej LGD.	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli Wnioskodawca przedstawi koncepcję informowania o źródle wsparcia projektu, w której uwzględni informowanie o roli LGD. Kryterium ma na celu wzmocnienie rozpoznawalności oraz pozytywnego wizerunku LGD wśród mieszkańców obszaru jako animatora lokalnej społeczności oraz operatora funduszy europejskich. Kryterium preferuje wnioskodawców, którzy zaplanowali upowszechnianie informacji dotyczącej realizacji projektu zgodnie z Księgą wizualizacji logo Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027", w której zawarte są podstawowe zobowiązania w zakresie informowania o otrzymanej pomocy z Unii Europejskiej, w tym z EFRROW. <u>Źródło informacji:</u> - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) oraz dodatkowe uzasadnienie potwierdzające promocję LGD.	maksymalna liczba punktów 10 pkt (punkty sumują się) - Wnioskodawca przedstawił koncepcję informowania o źródle wsparcia projektu, w której uwzględnił informowanie o roli LGD – 5 pkt. lub - Wnioskodawca przekazał informacje o projekcie sporządzone wg wzoru określonego przez LGD dla potrzeb utworzenia bazy projektów lub do zamieszczenia na stronie internetowej LGD – 5 pkt. albo - Wnioskodawca nie przedstawił koncepcji informowania o źródle wsparcia projektu, w której uwzględnił informowanie o roli LGD oraz nie przekazał informacji o projekcie sporządzone wg wzoru określonego przez LGD dla potrzeb utworzenia bazy projektów lub do zamieszczenia na stronie internetowej LGD – 0 pkt.
15.	Zaangażowanie w realizację projektu partnerów z różnych sektorów	Premiowanie projektów, które zakładają włączenie w realizację projektu partnerów z różnych sektorów (bez partycypacji w kosztach projektu) mających siedzibę lub siedzibę oddziału lub	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli projekt będzie realizowany w partnerstwie podmiotów z różnych sektorów, tj. sektora społecznego lub gospodarczego lub publicznego. <u>Partnerstwo</u> – związek minimum dwóch organizacji, instytucji, podmiotów działających wspólnie, które dążą do tego samego określonego celu.	maksymalna liczba punktów 6 pkt (punkty nie sumują się) - projekt zakłada włączenie w realizację projektu partnerów z 3 różnych sektorów, tj. z sektora publicznego oraz społecznego oraz gospodarczego (w tym Wnioskodawcę) – 6 pkt albo

		miejsce zamieszkania na obszarze objętym LSR.	<u>Do sektora publicznego należy m.in.:</u> gmina, powiat, sołtys, samorządowe jednostki organizacyjne gminy lub powiatu, <u>Do sektora społecznego należą w szczególności:</u> mieszkańcy, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, związki zawodowe, organizacje społeczno-zawodowe rolników, w tym koła gospodyń wiejskich, inne dobrowolne zrzeszenia i ruchy obywatelskie, <u>Do sektora gospodarczego, należą w szczególności</u> podmioty prowadzące działalność gospodarczą, w tym przedsiębiorstwa społeczne i rolników, a także samorząd gospodarczy, w tym m.in. cechy branżowe, cechy rzemiosł, izby gospodarcze lub przemysłowo-handlowe, izby rzemieślnicze, izby rolnicze. <u>Źródło informacji:</u> - uzasadnienie potwierdzające uzasadnienie potrzeby włączenia w realizację projektu partnerów z różnych sektorów - deklaracje partnerstwa lub listy intencyjne, określające zakres współpracy oraz zadania realizowane przez partnerów (bez partycypacji w kosztach projektu).	- projekt zakłada włączenie w realizację projektu partnerów z dwóch różnych sektora publicznego lub społecznego lub gospodarczego (w tym Wnioskodawcę) – 3 pkt albo - projekt nie zakłada włączenia w realizację projektu partnerów z sektora publicznego lub społecznego lub gospodarczego – 0 pkt
16.	Poprawność i kompletność dokumentacji dotyczącej projektu	Premiowanie projektów poprawnych i kompletnych przez dokonaniem wezwania do usunięcia braków lub poprawy oczywistych omyłek w dokumentacji dotyczącej projektu.	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli bez wezwania do usunięcia braków lub poprawy oczywistych omyłek w dokumentacji dotyczącej projektu, możliwe będzie dokonanie przez LGD oceny i wyboru projektu. <u>Źródło informacji:</u> - wniosek / uproszczony biznesplan (jeśli dotyczy) oraz załączniki wymagane wraz z wnioskiem, warunkujące dokonanie oceny i wyboru projektu.	maksymalna liczba punktów 15 pkt (punkty nie sumują się) - dokumentacja dotycząca projektu jest poprawna i kompletna, ponieważ umożliwia dokonanie oceny i wyboru projektu bez konieczności wezwania do usunięcia braków lub poprawy oczywistych omyłek – 15 pkt albo - dokumentacja dotycząca projektu nie jest poprawna i kompletna jest konieczne dokonanie wezwania do usunięcia braków lub poprawy oczywistych omyłek – 0 pkt
17.	Rozwój oferty usług agroturystycznych w ramach zakresu dot. rozwoju pozarolniczych	Kryterium preferuje wprowadzenie do oferty gospodarstwa agroturystycznego oferty spędzania czasu wolnego wykraczającej poza wynajem pokoi i sprzedaż posiłków.	Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli w ofercie gospodarstwa agroturystycznego będą ujęte co najmniej dwie atrakcje spędzania czasu wolnego rozumiane jako działalność niemająca charakteru materialnego, którą rolnik / domownik lub małżonek rolnika może zaoferować odwiedzającym gospodarstwo rolne w celu dostarczenia im określonych korzyści lub zaspokojenia ich potrzeb.	maksymalna liczba punktów 5 pkt (punkty nie sumują się) - wprowadzenie do oferty gospodarstwa agroturystycznego co najmniej dwóch atrakcji spędzania czasu wolnego rozumianych jako działalność niemająca charakteru materialnego — 5 pkt

funkcji małych gospodarstw rolnych		Oferta kierowana do turystów nie powinna ograniczać się tylko do zakwaterowania lub wyżywienia w gospodarstwie agroturystycznym. Ofertę gospodarstw agroturystycznych należy urozmaicać o dodatkowe atrakcje np. prowadząc szkolenia i warsztaty z alternatywnego wykorzystania roślin przydomowych, uprawiania wypoczynku czynnego, doskonalenia umiejętności kulinarnych i rzemieślniczych, możliwość obcowania ze zwierzętami hodowlanymi, wycieczki krajoznawcze, kuligi, grzybobranie, wędkarstwo, naukę wyrobów rękodzielniczych czy sporządzanie domowych przetworów, możliwość poznania kultury i obyczajów panujących w regionie itd. Kryterium ma na celu wzmocnienie i rozwój potencjału turystycznego obszaru LGD. <u>Źródło informacji:</u> - wniosek / uproszczony biznesplan wraz z opisem oferty gospodarstwa agroturystycznego w zakresie atrakcji spędzania czasu wolnego rozumianych jako działalność niemająca charakteru materialnego.	albo - nie wprowadzenie do oferty gospodarstwa agroturystycznego co najmniej dwóch atrakcji spędzania czasu wolnego rozumianych jako działalność niemająca charakteru materialnego – 0 pkt
Jakość planowanego procesu przygotowania koncepcji SV z uwzględnieniem partycypacyjnego charakteru.	Dotyczy wyboru Grantobiorców		
Liczba partnerów zaangażowanych w tworzenie koncepcji Smart Village	Dotyczy wyboru Grantobiorców		

Matryca logiczna dotycząca stosowania lokalnych kryteriów wyboru operacji

Lp.	Nazwa lokalnego kryterium oceny	C1 ²			C2 ³	
		P.1.1 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury publicznej oraz oferty usług dla ludności	P.1.2 Aktywizacja i włączenie społeczne lokalnej społeczności, w tym seniorów, ludzi młodych i osób w niekorzystnej sytuacji	P.1.3 Budowa oddzielnych koncepcji rozwoju obszarów wiejskich (Smart Village)	P.2.1. Rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej w sferze komercyjnych usług	P.2.2 Innowacyjna oferta gospodarki doświadczeń oraz oferta spędzania czasu wolnego, w tym poprzez operacje w partnerstwie
	Ujęcie projektu w koncepcja Smart Village (SV)	X				
1.	Racjonalne gospodarowanie zasobami lub ograniczanie presji na środowisko	X			X	X
2.	Skierowanie projektu do zdiagnozowanych w LSR grup w niekorzystnej sytuacji		X		X	X
3.	Status Wnioskodawcy w ramach zakresu dot. rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych					X
4.	Realizacja operacji w partnerstwie				X	X
5.	Zintegrowanie	X				
6.	Innowacyjność		X	X	X	
7.	Wykorzystanie lokalnego potencjału	X	X		X	X
	Tworzenie nowych miejsc pracy				X	
8.	Oddziaływanie projektu	X	X			
9.	Doświadczenie		X	X	X	

² Cel Poprawa jakości życia mieszkańców LSR w oparciu o ogólnodostępną infrastrukturę publiczną oraz włączenie społeczne i aktywizację lokalnej społeczności

³ Cel C2 Zwiększenie dostępu do usług komercyjnych oraz oferty związanej z gospodarką doświadczeń

10.	Aktywne uczestnictwo w działaniach LGD	X	X	X	X	X
11.	Wkład własny				X	X
12.	Termin realizacji projektu	X	X		X	X
13.	Oddziaływanie projektu na osoby młode lub seniorów, lub osoby należące do grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji	X	X		X	X
14.	Promocja LGD	X	X	X	X	X
15.	Zaangażowanie w realizację projektu partnerów z różnych sektorów			X	X	X
16.	Poprawność i kompletność dokumentacji dotyczącej projektu	X	X	X	X	X
17.	Rozwój oferty usług agroturystycznych w ramach zakresu dot. rozwoju pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych					X
	Jakość planowanego procesu przygotowania koncepcji SV z uwzględnieniem partycypacyjnego charakteru.			X		
	Liczba partnerów zaangażowanych w tworzenie koncepcji Smart Village			X		

P.1.1 konkursy, projekt grantowy, P.1.2 Konkursy, operacja własna, P.1.3 Projekt grantowy; P.2.1 – konkursy, P.2.2 – konkursy

Podsumowanie liczby punktów w poszczególnych przedsięwzięciach objętych LSR

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Maksymalna liczba punktów, w tym minimum punktowe
1.	P.1.1 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury publicznej oraz oferty usług dla ludności	Maksymalna liczba punktów 87 82, w tym minimum punktowe 22 21
2.	P.1.2 Aktywizacja i włączenie społeczne lokalnej społeczności, w tym seniorów, ludzi młodych i osób w niekorzystnej sytuacji	Maksymalna liczba punktów 100 80, w tym minimum punktowe 25 20
	P.1.3 Budowa oddolnych koncepcji rozwoju obszarów wiejskich (Smart village)	Maksymalna liczba punktów 66, w tym minimum punktowe 17
3.	P.2.1. Rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej w sferze komercyjnych usług	Maksymalna liczba punktów 111 121, w tym minimum punktowe 28 30
4.	P.2.2 Innowacyjna oferta gospodarki doświadczeń oraz oferta spędzania czasu wolnego, w tym poprzez operacje w partnerstwie	Maksymalna liczba punktów 118 103, w tym minimum punktowe 30 26